

Az OSI Information Program könyvtárosképző központjainak kétnapos tréningje a Széchényi Könyvtárban

2002. június 13–14-én – az OSI szervezésében – az Országos Széchényi Könyvtár látta vendégül a közép-kelet-európai országok könyvtárosképző központjainak képviselőit. A konferencia meghívottjai voltak Beloruszia, Bosznia, Horvátország, Csehország, Kazahsztán, Kirgízia, Lettország, Litvánia, Moldova, Mongólia, Montenegró, Örményország, Szlovénia, Ukrajna és Üzbegisztán könyvtárosképzéssel foglalkozó központjainak vezetői és munkatársai. Magyarországot a programban részt vevő szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információtudományi Tanszékének vezetője, *Pálvölgyi Mihály* és egyik oktatója, *Frank Róza*, a Könyvtári Intézet részéről pedig *Bartos Éva* és *Hangodi Ágnes* képviselte. A tanácskozás nyelve angol és orosz volt, a

szinkrontolmacsok teljesítmé-

OPEN SOCIETY INSTITUTE • Budapest

nyét mindkét nap végén hatalmas taps jutalmazta. A kétnapos program alappilléreit a képzés helyi szintjeinek, illetve a nemzeti és a nemzetközi együttműködés formáinak bemutatása jelentette, a legfontosabb témák között pedig a központok menedzsmentjének és marketingpolitikájának kérdése, valamint a képzési tantervekről szóló beszámolók szerepeltek.

A program a vendégek érkezésének napján (június 12-én) este fogadással kezdődött, amelyen *Monok István*, az OSZK főigazgatója köszöntötte a program résztvevőit, felhívta figyelmüket a nemzeti könyvtár bicentenáriumi ünnepségeire és kiadványaira, valamint a Corvina-kiállításra.

A szakmai program első napjának nyitó előadását *Lyn Robinson*, az OSI Information Program vezetője tartotta. Az előadás kitért az OSI

által támogatott képzési központok megalakulásának történetére (2000-ben kilenc, 2001-ben nyolc, 2002-ben pedig két központ jött létre), a központok munkatársai angol és amerikai szakmai útjainak tapasztalataira és a korábban a résztvevők által beküldött beszámolók alapján készített SWOT-analízis ismertetésére. Az elemzés segítségével a későbbiekben kialakíthatók a képzési központok jövőbeni programjai, a fejlesztés irányai és lépései. Az előadást – a szokásos munkamódszernek megfelelően – vita és csoportmunka követte. Az első nap délutánján a helyi szintű képzést két előadás mutatta be: a Litván Könyvtárosképző Központ munkatársai többéves tevékenységükről és meghirdetett, illetve sikeresen lebonyolított tanfolyamaikról beszéltek, a horvátországi előadók pedig újonnan alakult központjuk létrehozásának örömeiről és nehézségeiről számoltak be. Az első nap programja a Centrál Kávéházban elköltött vacsorával zárult.

A második nap délelőttjén a lett nemzeti könyvtár igazgatójának előadása a képzés nemzeti szintű együttműködésének példáját mutatta be. A téma aktualitását talán kellőképpen bizonyítja az a tény, hogy *Andris Vilks* a tanácskozás előző napján kapott értesítést arról, hogy a lett

parlament harmadik olvasatban elfogadta az élet-hosszig tartó tanulásról szóló rendeletet úgy, hogy a megvalósításhoz szükséges pénzügyi forrást is biztosította. A cseh Országos Műszaki Könyvtár igazgatója, *Martin Svoboda* a nemzetközi együttműködés egyik lehetséges formájának, a képzésben részt vevő intézmények konzorciummá szerveződésének már működő példáját ismertette: a CASLIN tagjai között ott van a cseh és a szlovák nemzeti könyvtár, valamint a két ország egy-egy nagy szakkönyvtára.

A második nap délutáni programja előtt – a korábbi összejöveteleken megszokott, de a nagy hőségben csak különösen nagy erőfeszítéssel létrehozható csoport-kohézióknak köszönhetően és eredményeképpen – hosszas fényképezkedés zajlott a nagyterem Oroszlános udvarra néző er-

Beszámoló az Egyházi Könyvtárak Egyesülete 2002. évi közgyűléséről

kélyén a tolmácsok részvételével. A program folytatása visszatért az egyes képzési központok példáinak bemutatásához, így kerülhetett sor néhány oktatási program és tanterv ismertetésére. A szlovén Nemzeti és Egyetemi Könyvtár vezetője, *Melita Ambrožič* és Frank Róza közös előadásának az volt a mozgatórugója, hogy ők korábban már részesei voltak együtt az amerikai University of Illinois, Urbana-Champaign által szervezett szakmai tanulmányútnak, és ott a szellemi szabadság, az információhoz való szabad hozzáférés és a könyvtárak kapcsolatának témájában egy kurzuson is részt vettek. (Előadásuk első részét a szakmai tanulmányúton készült digitális fényképekkel illusztrálták.) Az USA-ban elsajátítottakat mindketten beépítették saját intézményük oktatási, tanfolyami tematikáiba – az előadás második részében a már lezajlott programok és tanfolyamok tapasztalatairól számoltak be.

A program utolsó részében – a csoportmunka előnyeit ismét kihasználva – *David Bawden*, a londoni City University tanára foglalta össze a kétnapos tanácskozás legfontosabb eredményeit, következtetéseit, tapasztalatait, és a jövőre vonatkozó elképzeléseket:

- a képzési központok működéséhez feltétlenül szükség van további szellemi és anyagi, pénzügyi források feltárására;
- a későbbiekben még szervezettebben kell megoldani a képzők továbbképzését;
- ki kell aknázni a távoktatás kínálat lehetőségeit;
- az információs társadalom változásaihoz igazodva új oktatási programokat kell kidolgozni;
- a központok működéséhez a helyi sajátosságoknak legmegfelelőbb együttműködési formákat (egyedi központok, konzorciumok, hálózat) kell kialakítani;
- folyamatosan fejleszteni kell a képzési központok menedzsmentjét és marketing-tevékenységét.

A tanácskozás záró szavait *Rima Kupryte*, az OSI Information Program budapesti vezetője mondta, biztosítva a kelet-európai országok könyvtárosképző központjait a további támogatásról. A magas színvonalú, mégis jó hangulatú konferencia elegáns és gördülékeny megvalósulásában nagy szerepe volt az OSI részéről *Márkus Nóra*, az OSZK részéről *Vas Viktória* szervező munkájának is.

Bartos Éva–Hangodi Ágnes

Az Egyházi Könyvtárak Egyesülete 2002. július 1. és 4. között Pannonhalmán tartotta éves összejövetelét.

A négynapos program július 1-jén délután kezdődött. *Dr. Várszegi Asztrik* főapát úr köszöntötte a vendégeket, majd közösen részt vettünk a szerzetesek imádságán, a zsolozsmán. Az ünnepi vacsora közben és után kötetlen beszélgetésben volt mód a kapcsolatok ápolására.

Július 2-án reggel ökumenikus istentisztelettel indult a nap, melyen *Ittész János* evangélikus, *dr. Bölcskei Gusztáv* református püspök és *dr. Várszegi Asztrik* főapát úr szolgált. Ezután kezdődött a *Régi és új – Az egyházi könyvtárak szerepe és feladata az információs társadalomban* című konferencia. *Bánhegyi Miksa* atya mint házigazda, *G. Szabó Botond* mint elnök köszöntötte a vendégeket.

Az első előadó *dr. Koltay Tibor*, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Könyvtárának vezetője volt. Előadásának *A papír-könyvtártól az internet-könyvtárig* címet adta. Utána következett *dr. Kokas Károly* – Szegedi Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár – a *Hogyan digitalizáljunk? A digitalizálás lehetőségei és eredményei* című előadásával. Az előadók között volt *Kelemen Eörs* is, aki a Pytheas Kft. munkáját (ők digitalizálták a magyarországi corvinákat) mutatta be *A DigiBook könyvdigitalizáló rendszer* című előadásában. A következő előadó *dr. Keveházi Katalin* – Szegedi Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár – volt, *Régi könyvek (gyűjtemények) számítógépes feldolgozása* című előadásával.

Az egyházi könyvtárak zömében az Orbis programot használjuk, immár évek óta. Minden kisebb számítógépes program esetében, így az Orbis programmal kapcsolatban is felmerül, hogy mennyire felel meg azoknak a követelményeknek, amelyeket a korszerű feldolgozó munka megkíván. Bár ősszel egy önálló konferenciát terveztünk a témáról, mintegy gondolatébresztőként a szervezők beiktattak egy *Szoftverfejlesztés az egyházi könyvtárakban* című előadást is. *Broczky*